

Belangrijkste wijzigingen in het Meerjarenprogramma ten opzichte van het concept-Meerjarenprogramma van 4 november 2016

Inleiding

- Voor wat betreft de discussie rondom de terminologie aardbevingsschade, bevingsschade, mijnbouwschade zal er worden aangesloten bij de term die de minister aanhoudt in de novelle richting Tweede Kamer inzake omkering van de bewijslast (en uiteindelijk de term die in de Staatscourant wordt vermeld). Vooral nog wordt in het Meerjarenprogramma de term aardbevingsschade gehanteerd.
- Energy Valley is toegevoegd als partij die ook werkt aan een goede economische toekomst van de regio.

Uitgangspunten

- De volgorde van uitgangspunten is aangepast; veiligheid voorop, vervolgens verdeling van lusten en lasten, koppelkansen zijnde het voorsorteren op morgen en tot slot continuïteit in de aanpak.

Schade

- Naar aanleiding van een brief van de Minister van EZ aan de Tweede Kamer is opgenomen dat inwoners beschikking krijgen over de opgestelde rapporten van uitgevoerde inspecties en contra-expertise inzake hun eigen woning, zodat zij meer inzicht krijgen in hun eigen situatie.
- Aan de tekst is toegevoegd dat alle gemelde schades door het CVW zullen worden beoordeeld. Dit zal dus ook gaan gelden voor gemelde schades buiten vastgestelde contouren.
- Aan de tekst is toegevoegd dat in het schadeprotocol expliciet zal worden opgenomen dat als er sprake is van funderingsschade veroorzaakt door aardbevingen, dit meegenomen kan worden in het onderzoek. Als de schade-expert of de eigenaar/bewoner funderingsschade vermoedt, gerelateerd aan aardbevingsschade, dan wordt dat doorgezet naar een specialist.
- Aan de tekst is toegevoegd dat in het protocol bij reguliere schade wordt vastgelegd dat in de contra-expertise schade kan worden beoordeeld die:
  - niet is gezien bij de inspectie door de eerstelijns-expert, en/of
  - na de eerdere inspectie is ontstaan.
- Aan de tekst is toegevoegd dat de eigenaar bewoner deel kan nemen aan het gesprek van de contra-expertise met de eerstelijns-expert.
- Verduidelijkt is dat indien de uitspraak van de Arbiter Aardbevingsschade in strijd is met de uitspraak van de Tcbb, de uitspraak van de Arbiter Aardbevingsschade leidend is.
- In de tekst is gewijzigd dat in plaats van het accorderen door eerstelijns-expert de contra-expertise wordt voorgelegd aan de eerstelijns-expert.
- Nader gedetailleerd is dat bij het voorleggen van de zaak aan de Arbiter, ingeval van onvoorziene omstandigheden voor de bewoner, afgeweken kan worden van de gestelde termijn van 6 weken.
- De figuur waarin het proces van schadeafhandeling is weergegeven is verduidelijkt. Opgemerkt dient te worden dat ook bij de complexe schade de stap van contra-expert een mogelijkheid blijft. Het proces wordt nu als volgt weergegeven:

- Tot nu toe is dit sectoraal opgepakt, de versterking wordt gebiedsgericht uitgevoerd. In 2016 moet uitgewerkt worden hoe dit wordt vormgegeven. Dit is nadrukkelijker in de tekst opgenomen met name vanwege de karakteristieke en beeldbepalende functie.

Energie

Naar aanleiding van opmerkingen van met name de provincie Groningen zijn er tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Inhoudelijk is het volgende toegevoegd:

- Er wordt melding gemaakt van het Energy Valley-project MEGA.
- Toegevoegd dat het werkgebied van de Economic Board zich niet beperkt tot de oorspronkelijke 9 gemeenten.

Economie

Deze tekst is volledig vernieuwd, de inhoudelijke wijzigingen staan hieronder opgesomd.

- Energy Valley toegevoegd in de stuurgroep Economie. De tekst van dit hoofdstuk is danig ingekort en een aantal suggesties uit de Maatschappelijke Stuurgroep (bij brief van SBE) is opgenomen, er is meer aandacht besteed aan de economische krachten in het gebied, met name in de Eemdelta. Dit met name in de inleiding. Een aantal van deze ontwikkelingen en kansen is verder toegevoegd in de paragraaf 'koppelkansen'.

Leefbaarheid

De tekst is nagenoeg ongewijzigd. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen toegepast.

Cultureel erfgoed

Deze tekst is volledig vernieuwd, de belangrijkste inhoudelijke wijziging staat hieronder.

- Uitgangspunt blijft dat de NCG samen met de lokale overheden er naar streeft om de gebiedsidentiteit te behouden. De NCG zal aangewezen cultureel erfgoed in kaart brengen en waarderen, ongeregistreerd erfgoed wordt geïdentificeerd. Het is aan de lokale overheid om het nieuw geïdentificeerde erfgoed te waarderen en formele status te geven.

Zorg

- In het concept werd gesproken over de term ontheffing, Deze term is achterhaald. Daarom is de tekst gewijzigd in: "Betrokken en verantwoordelijke partijen stellen samen het perspectief op de toekomst op binnen de kaders van de Mededingingswet" en "De NCG overlegt bij concrete voornemens tot herstructurering met de Autoriteit Consument en Markt (ACM) om te bezien hoe deze voornemens binnen de kaders van het mededingingsrecht kunnen worden vormgegeven. Daar waar nodig zal de NCG experimenteerruimte vragen vanuit overige wet- en regelgeving (zoals de Crisis- en Herstelwet)."

Onderwijs

De tekst is nagenoeg ongewijzigd. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen toegepast.

Instrumentarium

Deze tekst is volledig vernieuwd, de inhoudelijke wijzigingen staan hieronder opgesomd.

- De generieke begrenzing van het instrumentarium binnen de 0,2-contour is vervallen. In de teksten van de verschillende regelingen/instrumenten zelf is aangegeven waar ze wel of niet van toepassing zijn.
- Voor wat betreft de waardevermeerderingsregeling is de tekst aangevuld. Om in aanmerking te komen voor deze regeling dient de schade ontstaan te zijn op uiterlijk 31 december 2015 en moet de eigenaar-bewoner een melding van deze schade doen bij het CVW op uiterlijk 1 februari 2016. Zodra de schade erkend is, dient de eigenaar-bewoner binnen een maand een verzoek in te dienen bij het SNN om in aanmerking te komen voor een vergoeding.

- Ondersteuning van de Onafhankelijk Raadsman en Commissie Bijzondere Situaties worden helemaal los van de NCG georganiseerd.

Onderzoeken

In het concept-Meerjarenprogramma was geen hoofdstuk opgenomen over onderzoeken. Hieronder wordt een opsomming gegeven de belangrijkste elementen in de tekst.

- De NCG heeft onderzoeken opgestart naar de (psycho) sociale gevolgen van aardbevingen, naar het functioneren van de woningmarkt, naar de versterking van industriële installaties en naar de prioritering van de versterking.
- In 2016 start de NCG onderzoeken naar normen voor gebouwen, infra en wellicht de industrie. De NCG ondersteunt het onderzoek naar de versterking van het dijkvak Eemshaven-Delfzijl. De NCG ondersteunt het opzetten van een kennisplatform voor de ondergrond en een voor de bovengrond.
- De NCG start een onderzoek naar de oorzaken van de hoge percentages schadegevallen die gelokaliseerd zijn aan de randen van het aardbevingsgebied
- In het eerste deel van 2016 wordt de onderzoeks- en kennisagenda van de NCG opgesteld.
- Er zijn veel initiatieven van instanties die bij kunnen dragen aan een solide onderzoeksprogramma, wij noemen er hier enkele:
  - EPI-kenniscentrum (kenniscentrum op gebied van aardbevingsbestendig bouwen);
  - Kenniscentrum aardbevingen en duurzame ontwikkeling van de RuG;
  - Sociaal planbureau Groningen (CMO-Stamm), die o.a. de invloed van aardbevingen op woongenot, leefbaarheid en sociale structuur onderzoekt;
  - Zorg innovatieplatform (onderzoek naar structurele vernieuwing in de \zorg en naar vraag van kwetsbare burgers);
  - EnTranCe (toegepast onderzoek energie);
  - BuildInG (Build in Groningen), innovatiecentrum voor aardbevingsbestendig Groningen;
  - Biënnale aardbevingsbestendige bouw;
  - Diverse onderzoeken op terrein van economie en arbeidsmarkt.

Monitoring

- In het concept-Meerjarenprogramma was het hoofdstuk Monitoring nog niet ingevuld. Dat is nu wel toegevoegd. De monitoring zal in 2016 vorm krijgen, aan de hand van (deels nog te ontwikkelen) indicatoren die horen bij de doelstellingen van het MJP. Daarnaast zal op deze indicatoren een 0-meting worden uitgevoerd in 2016. In het monitoringprogramma willen we zoveel mogelijk gebruik maken van reeds bestaande inzet bij andere overheden, met deze overheden (met name Rijk en provincie) gaan we hierover in gesprek.